

Teoria przestrzeni Hilberta

Lista 5 (operatory zwarte)

Definicja. Operator $K \in L(H_1, H_2)$ nazywamy *operatorem zwartym* jeśli dla każdego ciągu $\{x_n\} \subset H_1$ takiego, że $\|x_n\| = 1$, ciąg $\{Kx_n\}$ posiada podciąg zbieżny w H_2 .

Zad 1. Pokazać, że operator skończonego rzędu jest operatorem zwartym, natomiast operator identycznościowy na przestrzeni nieskończenie wymiarowej nie jest zwarty.

Zad 2. Wykazać, że

- suma dwóch operatorów zwartych jest operatorem zwartym,
- iloczyn dowolnego operatora z operatorem zwartym jest operatorem zwartym,
- operator jest zwarty wtedy i tylko wtedy, gdy operator do niego sprzężony jest zwarty,
- ciąg zbieżny operatorów zwartych jest zbieżny do operatora zwartego.

Zad 3. Czy w przestrzeni nieskończenie wymiarowej operator odwracalny może być operatorem zwartym?

Zad 4. Udowodnić, że operator $a \in L(\ell^2)$ mnożenia przez ciąg $\{a(n)\}_{n \in \mathbb{N}}$ jest zwarty wtedy i tylko wtedy, gdy ciąg $\{a(n)\}_{n \in \mathbb{N}}$ jest zbieżny do zera.

Zad 5. Pokazać, że operator *Hilberta-Schmidta*, tj. taki operator, którego macierz $[a_{ij}]_{i,j=1}^{\infty}$ w pewnej bazie ortonormalnej spełnia warunek

$$\sum_{i=1}^{\infty} \sum_{j=1}^{\infty} |a_{ij}|^2 < \infty,$$

jest operatorem zwartym.

Zad 6. Pokazać, że operator całkowy $T : L_2[a, b] \rightarrow L_2[a, b]$ zdefiniowany wzorem

$$(Tx)(s) = \int_a^b K(s, t)x(t)dt$$

gdzie $K \in L_2([a, b] \times [a, b])$, jest operatorem zwartym.

Wskazówka: Pokazać, że T jest operatorem Hilberta-Schmidta.

Zad 7. Pokazać, że operator $A : L_2[a, b] \rightarrow L_2[a, b]$ mnożenia przez funkcję $a(t) \in C([a, b])$:

$$(Ax)(t) = a(t)x(t)$$

jest operatorem zwartym wtedy i tylko wtedy, gdy $a(t_0) = 0$, dla pewnego $t_0 \in [a, b]$.

Zad 8. Załóżmy, że AB jest operatorem zwartym, gdzie $A, B \in L(H)$. Czy stąd wynika, że:

- oba operatory A i B są operatorami zwartymi,
- co najmniej jeden z operatorów A lub B jest operatorem zwartym.

Zad 9. Które z poniższych stwierdzeń dla operatorów zwartych w przestrzeni nieskończenie wymiarowej są prawdziwe?

- Każdy operator zwarty jest operatorem Hilberta-Schmidta.
- Istnieje operator zwarty z domkniętym obrazem.
- Obraz każdego operatora zwartego jest domknięty.
- Obraz każdego operatora zwartego nie jest domknięty.
- Istnieje operator zwarty ze skończone wymiarowym jądrem.
- Jądro każdego operatora zwartego ma wymiar skończony.